

ORNAMON AMMATTI- EETTISET OHJEET

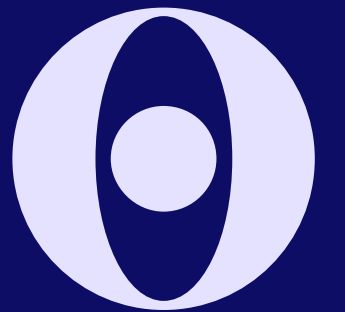
Ammattieettisissä ohjeissa käytetään termiä ammattilainen, jolla viitataan kaikkiin Ornamon edustamien alojen ammattilaisiin.

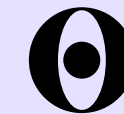

ORNAMO

AMMATTIMAISSUUS

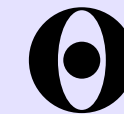

ARVOT & LÄPINÄKYVYYS

Ammattilaiset ovat vastuussa toimeksiantajalle, suunnittelu-kohteen käyttäjille ja kollegoille siitä, että hän toimii ammatissaan rehellisesti, eettisesti ja avoimesti eikä vahingoita ammattikuntansa mainetta.

Suunnittelun ammattilainen ei ota vastaan tehtävää, joka on ristiriidassa ammatillisten ja eettisten ohjeiden kanssa. Hänellä on velvollisuus ylläpitää ja edistää ammattikuntansa yhtenäisyyttä, arvoja ja arvostusta.

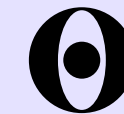
Ammattilainen tiedostaa, että suunnittelutyö vaikuttaa yhdenvertaisuuteen ja tasapuolisuuteen, ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen, elämänlaatuun ja osallisuuteen, ympäristön kestävyys, tuotteiden ja palvelujen saavutettavuuteen sekä kulttuuriseen monimuotoisuuteen. Ammattilainen osaa välittää muotoilun arvon asiakkaille, loppukäyttäjille, viranomaisille ja suurelle yleisölle.

AMMATTIMAINEN TOIMINTA

Suunnittelijan ammattitaitoon kuuluu hankkia tarvittavat tiedot suunnittelemansa kohteen kontekstista ja ennakoida sen sisällön vaikutus vastaanottajiin.

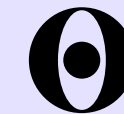
Ammattilainen ylläpitää ja kehittää jatkuvasti ammattitaitoaan, sekä kunnioittaa rakennetun kulttuurin saavutuksia. Hän pyrkii toiminnallaan parantamaan ympäristön hyvää laatua ja kestäväää kehitystä. Tarjouksen pohjana tulee olla riittävä tieto tehtävän luonteesta ja laajuudesta ja siinä tulee selvästi ilmaista palkkion kattamat palvelut. Ammattilainen järjestää työntekijöilleen asianmukaisen työympäristön, riittävät korvaukset ja antaa heille mahdollisuuden ammatilliseen kehittymiseen.

SITOUUMUSTEN KUNNIOITTAMINEN

Ammattilaisella on velvollisuus sitoutua annettuun tehtävään, suorittaa se vastuuntuntoisesti ja parhaalla mahdollisella tavalla.

Ennen tehtävän vastaanottamista ammattilainen varmistuu siitä, että hänellä on käytettävissään toimeksiannon suorittamiseen riittävät taidolliset, taloudelliset ja tekniset resurssit. Hänellä on oikeus ja velvollisuus milloin tahansa tehtävän kuluessa sanoutua irti tehtävästä, mikäli hänelle esitetään vaatimuksia, jotka loukkaavat voimassa olevia lakeja tai eettisiä ja ammatillisia ohjeita.

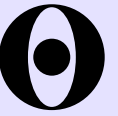

REILU KILPAILU

Ammattilaisten välisen keskinäisen kilpailun tulee olla avointa ja rehellistä.

Ammattilainen ei anna vääriä tietoja itseltään tai kilpailijoistaan, ota kunniaa työstä, jota hän ei ole tehnyt, tai esitä vääriä tai harhaanjohtavia väitteitä kokemuksestaan, pätevyydestään tai asemastaan. Ammattilainen perustaa ammatillisen maineensa omiin ansioihin ja tunnustaa muiden osuuden tehtävissä.

Ammattilaisella on oikeus ottaa samanaikaisesti vastaan muita toimeksiantoja lainsäädännön ja muiden sopimusten salimassa laajuudessa edellyttäen, että tämä ei haittaa työsuhteen tai toimeksiannon asianmukaista hoitamista.

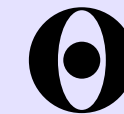
KÄYPÄ HINNOITTELU & SELKEÄT SOPIMUKSET

Ammattilaisen tulee saada työstään käypä korvaus.

Markkina-arvoa alempien hintojen tarjoaminen asiakkaalle on epäeettistä, sillä se heikentää kaikkien ammattilaisten työn arvoa. Muotoilu on toimintaa, joka luo arvoa asiakkaille ja loppukäyttäjille. Ammattilaisen kuuluu saada oikeudenmukainen korvaus osasta luomaansa arvoa, ei vain palvelun tarjoamisen kustannuksia. Puhdas hintakilpailu heikentää ammatin arvoa, suunnittelijoiden kykyä tuottaa hyvää muotoilua ja vähentää viime kädessä arvonluontimahdollisuuksia.

Ammattilainen ilmoittaa tarjottaviin suunnittelupalveluihin liittyvät kustannukset selkeästi etukäteen. Sopimuksissa suunnittelija kuvaa selkeästi hankkeen laajuuden ja luonteen, suoritettavat palvelut ja tavan, jolla näistä palveluista laskutetaan, mukaan lukien kaikki mahdolliset maksut, selkein ja kattavin ehdoin.

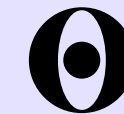
Ammattilainen ei vastaanota palkkansa, palkkionsa ja työsuhde-etujensa lisäksi vastaan muita etuuksia, eivätkä hänen ratkaisunsa perustu toimeksiannon ulkopuolisiin taloudellisiin etuuksiin. Ammattilainen ei esimerkiksi ota vastaan provisiota tavarantoinnista, ellei hän ole tästä viestinyt selvästi ja avoimesti asiakkaalle ja asiakas on menettelyn hyväksynyt.

IMMATERIAALIOIKEUDET

Ammattilainen ymmärtää ja kunnioittaa omia sekä muiden ammattilaisten ja luovien tekijöiden immateriaalioikeuksia ja välittää tiedot immateriaalioikeuksista myös asiakkaille.

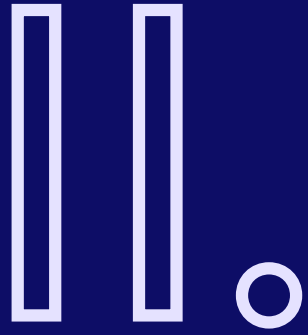
Ammattilainen kunnioittaa immateriaalioikeuksia riippumatta siitä, missä maassa hän työskentelee. Ammattilainen ei luovu töidensä immateriaalioikeuksista ilman asianmukaista korvausta ja asianmukaista oikeudellista dokumentaatiota. Ammattilainen ei salli töidensä kopioimista tai oikeudetonta käyttöä eikä käytä muiden töitä ilman heidän nimenomaista suostumustaan ja asianmukaista tunnustusta. Ammattilainen ei ota kunniaa muiden työstä, eikä kopioi muiden töitä. Ammattilainen noudattaa näitä arvoja tiukasti.

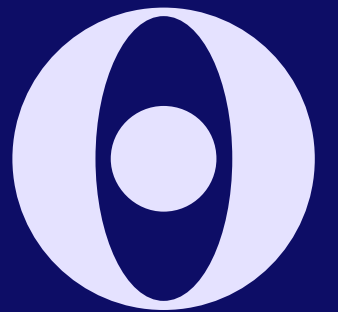
LAINSÄÄDÄNNÖN TUNTEMUS & NOUDATTAMINEN

Noudatan ammatillista toimintaa koskevia lakeja ja olen tietoinen toimintani yhteiskunnallisista ja ympäristöllisistä vaikutuksista.

Harjoittaessaan ammattia toisessa maassa, ammattilainen noudattaa kyseisen maan lakeja ja kansallisia sääntöjä. Ammattilainen on velvollinen säilyttämään toimeksiannossa saamansa luottamukselliset tiedot salaisina sovitun mukaan. Ammattilainen ei väärinkäytä luottamuksellisia tietoja toimeksiantajani vahingoksi. Nämä velvoitteet koskevat myös palveluksessa olevia työntekijöitä.

VASTUULLISUUS

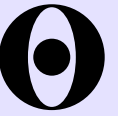

YMPÄRISTÖN KESTÄVYYS

Ammattilainen tunnistaa suunnitteluprosessin ympäristövaikutukset huomioimalla muun muassa materiaalien, valmistusprosessien, energiankäytön, kierrätettävyyden ja uudelleenkäytettävyyden mahdollisuudet tuotteen tai palvelun koko elinkaaren aikana.

Ammattilainen pyrkii ohjaamaan sekä tuotannon että kulutuksen kestävää kehitystä. Ammattilainen suunnittelee tuotteita ja palveluita, jotka muun muassa vähentävät tuotteiden vaihtotarvetta ja ohjaavat aineellisten hyödykkeiden korvaamiseen palveluilla ja muilla aineettomilla hyödykkeillä.

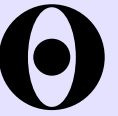

KULTTUURINEN MONIMUOTOISUUS

*Ammattilainen arvostaa
ja kunnioittaa kulttuurista
monimuotoisuutta.*

Ammattilainen on tietoinen työnsä yhteiskunnallisesta vaikutuksesta, ja soveltaa työssään arvostavasti ja hienotunteisesti maailman kulttuuriperinnön rikkautta ja monimuotoisuutta.

Ammattilaiset toimivat erityisen varovaisesti vuorovaikutuksessa sellaisten kulttuurien kanssa, jotka eivät edusta omaa kulttuuriaan, välttääkseen kulttuurisen omimisen ja väärinkäytön.

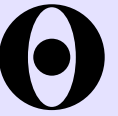

OSALLISUUS, INKLUSIVITEETTI & ESTEETTÖMYYS

Ammattilainen huomioi ja osallistaa suunnittelu-
prosessissa erilaiset käyttäjät ja antaa tilaa erilaisuudelle.

Ammattilainen on tietoinen omista etuoikeuksistaan ja pyrkii minimoimaan niiden vaikutuksen suunnitteluprosessissa, esimerkiksi kokoamalla mahdollisimman monimuotoisen suunnittelu-tiimin. Ammattilainen vaalii ihmisarvoa ja suhtautuu kaikkiin ihmisiin kunnioitavasti ja huomioi ihmisten erilaiset tilanteet ja taustat (esim. erilaiset sukupuoli-identiteetit, kulttuuriset ja etniset taustat sekä tietoisuus kehonkuvaan

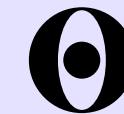
liittyvistä kysymyksistä jne.). Ammattilainen tunnistaa, että ihmisten tarpeet ja toimintakyvyt ovat erilaisia ja että ne muuttuvat heidän kasvaessaan ja ikään-tyessään. Ihmisillä on erilaisia fyysisiä ominaisuuksia ja kognitiivisia rajoituksia, liikkuvuushaasteita ja erityistarpeita. Ammattilainen mukauttaa huolellisesti erilaiset mallit kunkin projektin ja erilaisten käyttäjien tarpeisiin.

TURVALLISUUS

Ammattilainen huomioi tuotteiden ja palvelujen turvallisuuden. Ammatilainen huomioi suunnitteluprosessissa muun muassa materiaalien turvallisuuden, toimintamallien riippuvuutta aiheuttavan vaikutuksen, oikeuden yksityisyyteen ja henkilökohtaiseen turvallisuuteen.

Suunnittelulla on useita suoria ja epäsuoria vaikutuksia kaikkiin tuotannon vaiheisiin, kuljetukseen, sekä tuotteiden ja palvelujen käyttöön niiden elinkaaren aikana ja sen jälkeen. Ammatilainen huomioi nämä seikat työssään ja noudattaa tuotteiden tuoteturvallisuutta koskevaa sääntelyä.

TEKNOLOGISET INNOVAATIOT

Ammattilainen parantaa uuden teknologian arvoa käyttäjille, asiakkaille ja yhteiskunnalle.

Teknologian kehitys ajaa innovaatioita, mutta se voi johtaa myös odottamattomiin seurauksiin, esimerkiksi tekoälyn käytön eettisiin seurauksiin tai tiedon louhintaan liittyviin tietosuojaongelmiin. Ammattilainen harkitsee näitä mahdollisia lopputuloksia parhaan kykynsä mukaan, ja pyrkii suojaamaan loppukäyttäjiä ja kertoo seurauksista asiakkailleen.

ORNAMO

2023